

**Uchwała Nr LVIII/309/2014
Rady Miejskiej w Szczyrku
z dnia 27 maja 2014r.**

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk na lata 2014-2016.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. t.j. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) i art. 10 oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej (Dz. U. t.j. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Szczyrku
uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk na lata 2014-2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczyrk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Szczyrku
Antoni BYRDA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk na lata 2014-2016

Wprowadzenie:

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. W stosunku do jakiegokolwiek innej wspólnoty pozostaje ona zawsze społecznością pierwotną i jedną najwyżej cenionych wartości. Rodzina jest również bardzo ważnym elementem życia społecznego i ekonomicznego. Jest nieodłącznym elementem społeczeństwa, a więc i państwa.

Rodzina, jako najważniejsze środowisko wychowujące, ma decydujący wpływ na przyszły kształt i strukturę osobowości dziecka. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, jego zagrożenia, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często mają charakter złożony i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Ubóstwo, bezrobocie,

alkoholizm, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy zaburzające prawidłowe funkcjonowanie rodzin. W takiej sytuacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Wówczas, instytucje i służby publiczne zobligowane są do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz odpowiednich działań.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przewycięzanie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazania sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na konieczność opracowania i realizację 3 – letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny, na podstawie którego prowadzone są działania mające na celu doprowadzić do prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Podstawy prawne:

- a) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.),
- b) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.),
- c) Ustawa z dnia 29 lica 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- d) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Diagnoza środowiska i problemu:

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczyrku oraz analiza społeczna Gminy.

Z danych Urzędu Miejskiego w Szczyrku wynika, że na koniec 2013 roku w gminie zamieszkiwało 5 620 mieszkańców (na pobyt stały), w tym 2 958 kobiet

i 2 662 mężczyzn oraz 187 mieszkańców (na pobyt czasowy), w tym 87 kobiet i 100 mężczyzn, a skala bezrobocia przedstawiała się następująco:

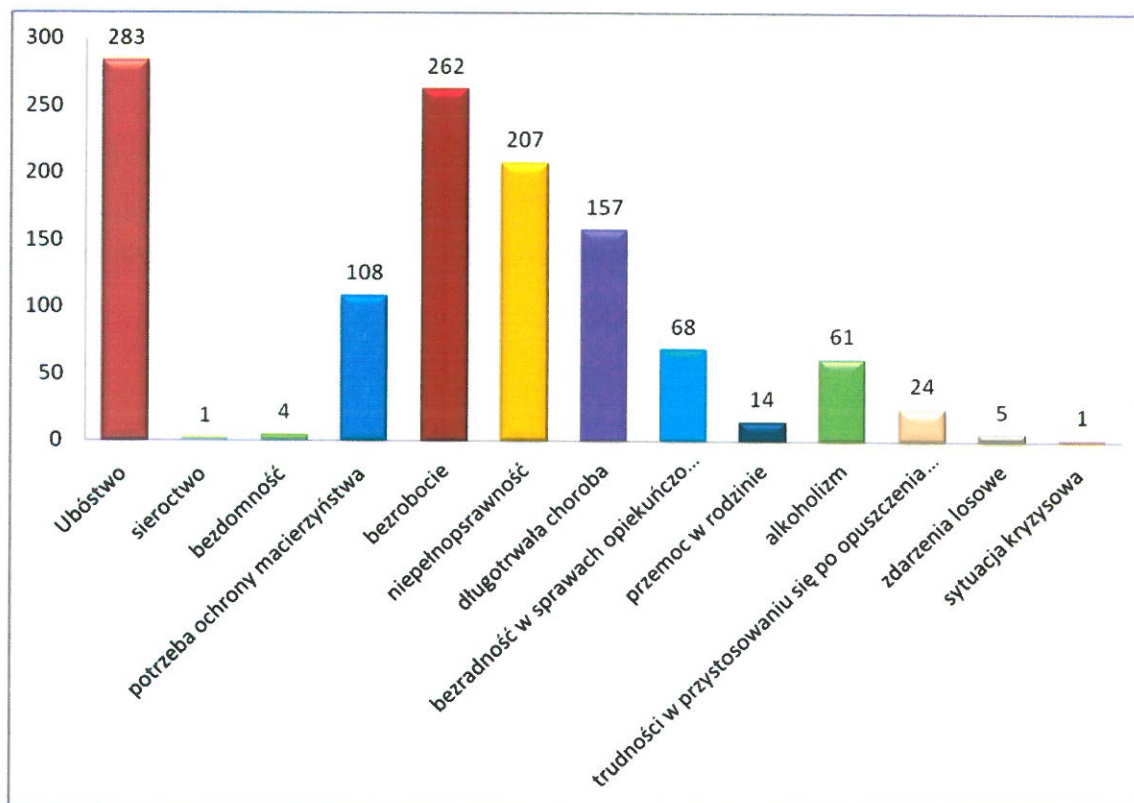
Tabel nr 1 Liczba osób bezrobotnych z terenu miasta Szczyrk stan na dzień 31.12.2013 r.

Liczba bezrobotnych:	Rok 2013:
Ogółem:	310
W tym kobiety:	146
Długotrwale:	171
W tym kobiety:	83
Z prawem do zasiłku:	41
W tym kobiet:	16

Źródło: Dane pozyskane z PUP w Bielsku – Białej.

Poniższy wykres obrazuje przyczyny przyznawania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyрку w 2013 roku:

Wykres nr 1 Przyczyny przyznawania pomocy przez OPS w Szczyрку w 2013 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Szczyрку.

Z powyższych danych wynika, iż liczba rodzin z dziećmi w których wystąpiły problemy opiekuńczo-wychowawcze stanowiły 12,5% ogółu świadczeniobiorców. Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność pozostaje jednym z głównych powodów przyznawania świadczeń.

W 2013 roku w ramach umowy cywilno – prawnej świadczyło usługi 2 asystentów rodziny, którzy we współpracy z członkami czterech rodzin i w konsultacji z pracownikami socjalnymi opracowali plany pracy z rodzinami, w ramach których zostało udzielone następujące wsparcie:

- wzmocnienie roli i funkcji rodzin,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodzin,
- dążenie do reintegracji rodzin,
- pomoc w opiece i wychowaniu dzieci,
- pomoc w dostępie do poradnictwa specjalistycznego.

Cele i zadania programu:

Celem głównym programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez objęcie formami pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
3. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie powstania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
4. Podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej.

Zadania programu

Zadania	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
Diagnozowanie i analiza środowiska rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinie przeżywającej trudności - praca socjalna polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy socjalni OPS w Szczyrku 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych - ilość pracy socjalnej
Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, - praca z rodzinami (wsparcie asystentów rodziny, praca socjalna, praca sądów, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, policji, służby zdrowia i innych instytucji) - wsparcie psychologiczne, poradnictwo prawne 	<ul style="list-style-type: none"> - OPS w Szczyrku - GKPiRPA w Szczyrku - szkoły, policja, sądy, służba zdrowia itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość dożywianych dzieci - liczba wydanych decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej - liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny - liczba udzielonych porad
Działania mające na celu zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca szkół, policji, służby zdrowia, OPS-u, sądów, kuratorów, GKPiRPA, zespołu interdyscyplinarnego, PCPR, - monitorowanie rodzin u których zdiagnozowano problemy opiekuńczo – wychowawcze, 	<ul style="list-style-type: none"> - wszystkie podmioty działające na rzecz pracy z rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań - liczba wizyt w środowisku
Działania mające na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej	<ul style="list-style-type: none"> - Utrzymywanie kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi z wyjątkiem przypadków w których sąd zakazał takich kontaktów - Udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej - Tworzenie możliwości do podnoszenia kwalifikacji, odbywania kursów i szkoleń przez pracowników i specjalistów 	<ul style="list-style-type: none"> - wszystkie podmioty działające na rzecz pracy z rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin w których podjęto takie działania - liczba osób objętych wsparciem - liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje - liczba osób, które ukończyły kursy lub szkolenia

Odbiorcy programu:

- Rodziny mieszkające na terenie Miasta Szczyrk przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (rodziny dotknięte bezrobociem, ubogie, doświadczające przemocy domowej, uzależnione od alkoholu, rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia swoim i dzieci, zdarzeniami losowymi jak również sytuacjami kryzysowymi, itp.), zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.
- Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Realizatorzy programu:

Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyрку, jednak założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 w Gminie Szczyrk, powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty bądź osoby specjalizujące się i mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Źródła finansowania programu:

Źródłem finansowania programu są środki własne gminy oraz budżetu państwa (programy rządowe).

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Szczyрку
Antoni BYEDY

